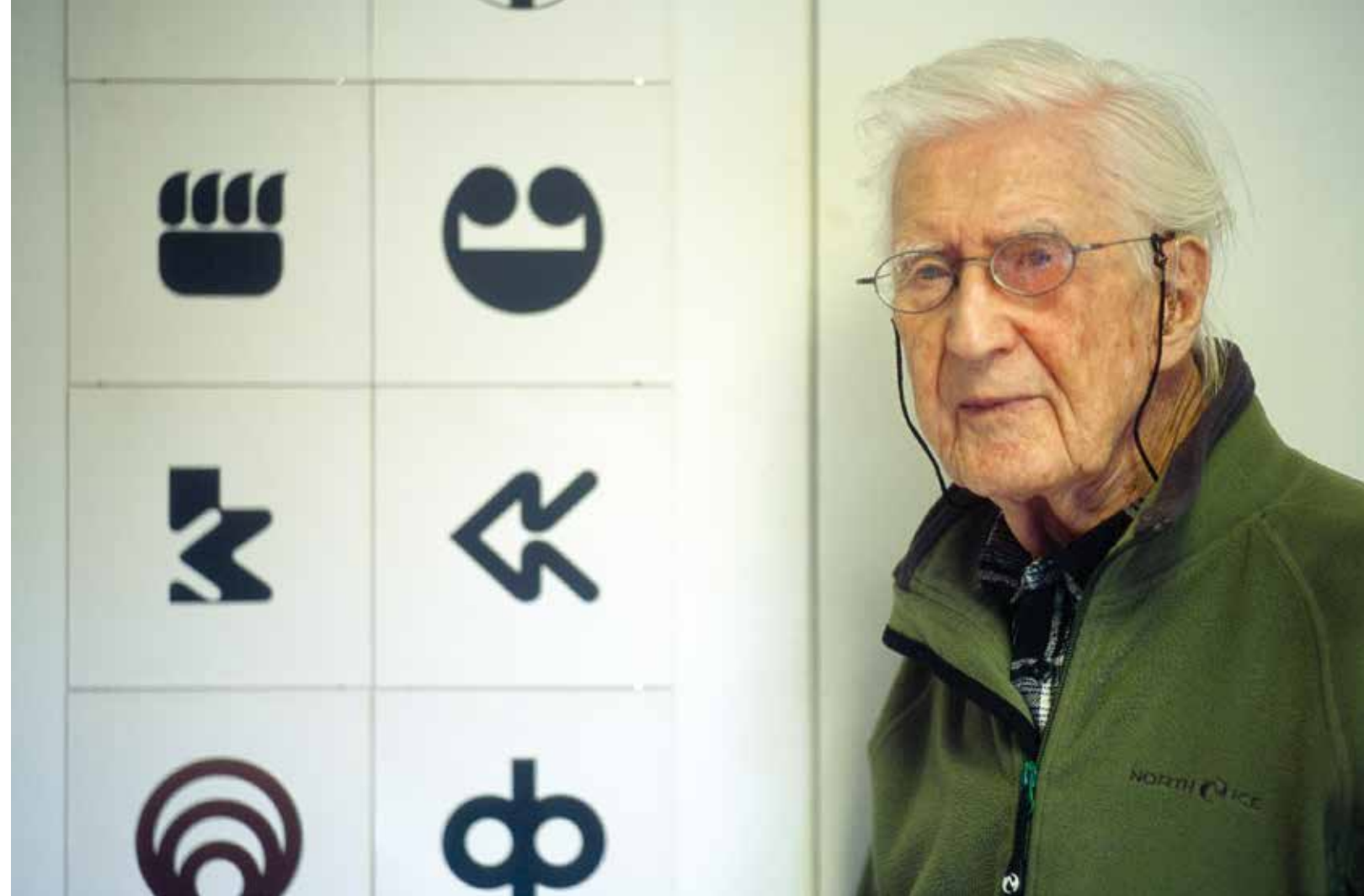

Pekka Martin graafikko

Graafikko Pekka Martin on käynyt Itä-Helsingin Taideseurassa piirtämässä elävää mallia noin kymmenen vuotta. Viime kesänä hän täytti 90 vuotta ja piirtäminen jatkuu edelleen. Haastattelimme Pekkaa hänen kotonaan Vuosaarissa 2.12.2015.

Vuosaaren vaakuna on Pekan suunnittelema.

Missä olet syntynyt ja milloin?

– Tampereella "hanuritehtaalla", eli synnytyslaitoksella, 20.7.1925.

Kerro perheestäsi ja lapsuudestasi.

– Minulla oli kolme siskoa, joista yksi on elossa. Siskoni asuu edelleen Tampereella, hän on tekstiili-insinööri ja täytti tänä vuonna 95 vuotta. Lapsuuteni vietin Tampereella.

Kerro omasta perheestäsi. Milloin menit naimisiin? Onko lapsia ja lastenlapsia?

– Menin kihloihin tulevan vaimoni Eeva Maria Hietasen kanssa kesällä 1952. Meidät vihittiin saman vuoden jouluaattona. Meillä on kaksi tyttäretä, joista toisella kaksi lasta, tyttöjä molemmat, ja toisella kaksi adoptiolasta, tyttö sekä poika. Vaimoni kuoli vuonna 2007.

Kerro koulu- ja opiskeluaioistasi.

– Aloitin Tampereella kansakouluni. Sieltä menin Tampereen lyseoon vuosiksi 1937–43. Armeija tuli tässä väliin. 7. luokka oli alkamassa, kun jouduin San-

Pekka loi mainosgraafikon uransa monissa mainostoimistoissa. Seinällä on Pekan suunnittelema merkkejä.

tahaminaan viestikomppaniaan puhelinmieheksi. Sieltä kesäkuun alussa siirryttiin kenttäarmeijaan Kannakselle Viipurinlah-

den suuntaan. Teimme eri paikoissa linjatöitä (puhelinlinjoja). Syksyllä 1944 alkoi välirauha. Piti kotiuttaa lyhyessä ajassa

suuri osa armeijaa, ensin vanhat, sitten koululaiset. Pääsin lukulomalle jouluna, kävin puoli vuotta iltakoulua. Ylioppilaaksi valmistuin vuonna 1946. Lukulomaa jatkettiin puolella vuodella.

Graafikoksi opiskelin Ateneumissa, ensin Taideteollisuuskoulussa vuosina 1946–1947 ja Taideteollisuusopistossa, nyk. Aalto yliopistossa, vuosina 1947–1950. Jatkoin vielä vuoden grafiikan opiskelua Aukusti Tuhkan opetuksessa.

Mielestäni paras opettaja oli taiteellinen johtaja Arttu Brummer, joka opetti graafikoille heraldiikkaa. Timo Sarpaneva kävi samaa koulua. Samoin Lokki-valaisimen suunnittelija Yki Nummi, graafikko Erik Bruun, muotoilija Antti Nurmesniemi ja kuvanveistäjä Heikki Häivöjä.

Miten koit sota-ajan? Jouduitko olemaan mukana sodassa?

– Jouduin 18-vuotiaana Santahaminaan, jossa olin puolen vuoden ajan 1943. Helsingin pommitusten alkaessa olin edelleen Santahaminassa. Sodassa olin viestijoukoissa eri puolilla Kannasta. Minut kotiutettiin vuoden 1944 jouluna. Olen sotaveteraani.

Kerro työhistoriastasi.

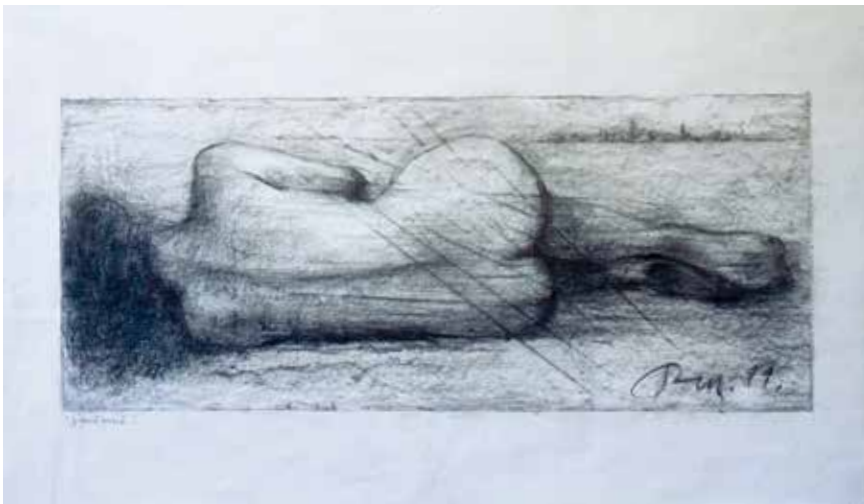
– Olin Osuusliike Voimassa somistajajarjoittelijana kesän 1946, Helsingin

Sasekalla piirtämässä tänä syksynä.

Osuuskaupassa somistajana 1946–1953. Siinä ohella suoritin Taideteollisen opiston graafisen kurssin. Olin Osuustukukaupassa mainosgraafikkona 1953–1958, Mainostoimisto Oy SEK Ab:ssa mainosgraafikkona 1958–1963 ja art directorina 1963–1983. Kun olin ollut samassa talossa töissä 25 vuotta, saatoin hakea eläkkeelle. Jäin eläkkeelle 1.1.1984. Sen jälkeen tein sekissä töitä freelancerina pari vuotta tuntipalkalla. Vuonna 1986 sain opetusministeriön taitelijaeläkkeen ryhmässä käyttötaitaite.

Olet ottanut osaa moniin kilpailuihin, kuten vaakunakilpailuihin, merkkikilpailuihin, julistekilpailuihin ja ilmoituskilpailuihin. Näissä kaikissa olet voittanut myös palkintosijoja. Onko mielessäsi jokin, jota pidät erityisen merkittävänä tai mieluisena?

– Amer-tupakka oli asiakkaani SEK:ssä. Sille tein mm. tupakkajulisteita ja -ilmoituksia. Pääsin vuoden parhaiten julisteiden joukkoon kolme kertaa 1960-luvul-

la. Muistan myös ilmoituksen, joka koski Finnairin uusia Caravelle-lentokoneita.

Olet osallistunut myös moniin näyttelyihin. Mitä pidät tärkeimpinä?

– Tärkeimmät julistenäyttelyt pidettiin Puolassa Varsovassa ja Tsekeissä Brnossa. Varsinkin Varsovan biennaaliin osallistuimme paljon. Monia uniikkijulisteitani jäi sinne museoihin. Kävimme itsekin näissä näyttelyissä. Amsterdamin Stedelijk-museo halusi minun tekemän SALT-julisteen kokoelmiinsa.

Oliko sinulla taideharrastuksia työssä ollessasi?

– Töiden lisäksi minulla ei ollut paljon aikaa harrastuksille. Vapaa-ajalla tein logojen ja merkien suunnittelua kilpailuihin. Tutustuin myös heraldiikkaan ja vaakunoiden suunnitteluun. Lisäksi harrastin kalastusta ja puutarhanhoitoa.

Missä ja miten teit taidetta eläkkeelle jäätyäsi?

– Olin Työväenopistossa Itäkeskuksen Stoassa, jossa tein ensin öljyvärimaalauksia. Opettajina siellä toimivat mm. Tuomo Saali ja Antero Kahila. Sen jälkeen kävin

piirtämässä elävää mallia samassa paikassa.

Milloin aloitit piirtämisen Itä-Helsingin Taideseurassa?

– Olen piirtänyt elävää mallia taide-seurassa noin kymmenisen vuotta. Vaimoni sairastuttua jäin omaishoitajaksi vuonna 2005. Itä-Helsingin Taideseuraan oli lyhyempi matka piirtämään kuin Itäkeskukseen. Myös Ola Tammelander, joka on "Atskin" aikainen kaverini, kehotti minua tulemaan seuraan piirtämään.

Mitä sinulle piirtäminen ja taiteen tekeminen merkitsevät?

– Varsinkin elävän mallin piirtäminen on mielestäni parasta terapiaa.

*Teksti ja kuvat
Jaakko Liukkonen
ja Tero Kaino*